

Fig. 171.
Chopins Grav.

Père Lachaise

Af Tegneren Helge Outze

I den østlige Del af Paris, mellem de to store Arbejderkvarterer: Charonne og Ménilmontant, ligger Frankrigs berømteste Kirkegaard: »Père Lachaise«. Den største i Paris og næst efter Pantheon det Sted, hvor de fleste berømte Mænd og Kvinder hviler. I Udstrækning fylder den dobbelt saa meget som Assistens Kirkegaard i København. Det ejendommelige Navn »Père Lachaise«, der paa Dansk betyder »Stolefaderen« stammer fra en fransk Gejstlig, Skriftefaderen *François d. Aix de*, kaldet »le père Lachaise«, der i det 15. Aarhundrede havde en Landejendom paa den Høj, hvor nu Kirkegaarden ligger. Dengang laa Højen et godt Stykke uden for Byen, nu ligger den klemmt inde mellem rygende Fabriksskorstene, Boulevarder og Arbejderboliger. Lige uden for Indgangen ligger Metrostationen *Père Lachaise*.

Ved Indgangen fik man et Kort over Kirkegaarden af en elskværdig Kirkebetjent, der omhyggeligt indtegnede den nemmeste Rute paa Kortet og med Pile angav, hvor de forskellige Berømtheder laa. Følgende den blaa Blyantsstreg begav man sig paa Vandring rundt i den store Kirkegaard, der var saa stille og fredelig, at man uvilkaarlig nød det. Spektaklet fra Paris' Boulevarder hørtes som et svagt Ekko. Ellers var den eneste Lyd en Gøgs Kukken i Trætoppene.

Vejen, man gaar paa, er brolagt, med Fortove og Kantstene paa hver Side. Gravene ligger paa hver Side af Vejen som smaa Huse, eller rettere Kapeller, nogen Steder ligger de meget tæt. Over Døren staar Familiens Navn: Familie *Colin* o. s. v. Et Sted staar Døren aaben, og man ser en lavbenet Bestol med rødt Sæde, en Hylde hvorpaa der staar et Crucifix og en Vase med kunstige Blomster og et Billede i oval Ramme. Det er indhyllet i et ejendommeligt lilla Lys, der fremkommer, naar Solen skinner gennem Glasmaleriet i Gavlen. Nu svinger den blaa Blyantsstreg til højre og man staar kort efter

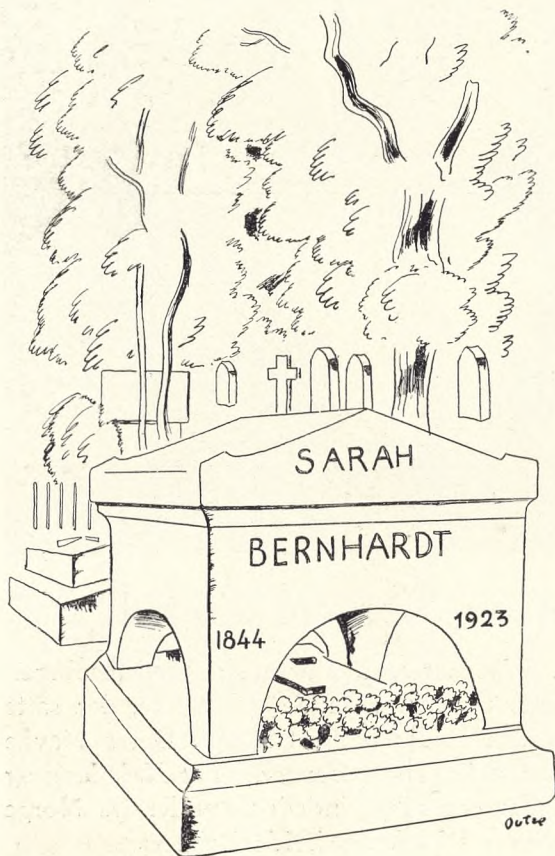

Fig. 172.
Sarah Bernhardts
Grav.

ved Komponisten *Rossinis* Grav, Komponist til den berømte Opera »Barberen i Sevilla«. Foran Døren laa der en Buket friske Blomster. Ellers ser man næsten ikke Blomster paa »Père Lachaise«, og de faa, man ser, er oftest kunstige. Efter at have beundret det meget smukke »*Monuments aux Morts*« for de faldne i Krigen (se Fig. 177), stiger man op af en stejl Trappe og drejer til højre. Denne Del af Kirkegaarden er næsten helt tilgroet af Buskads og gamle Træer med forvredne Stammer. Vedbendranke slynger sig mellem Gravene og opad de gamle Stammer. De tætte Trækroner foroven skjuler Dagslyset, — kun smaa Solpletter paa Jorden røber, at Solen skinner. Her ligger den verdensberømte Komponist *Chopin* begravet. *Chopin* var Polak, men døde i Paris. Hans Gravmæle forestiller en ung Kvinde, der sidder bøjet over en Lut. Det er meget smukt. Snart efter er man ude i Dagslyset igen. Vejen stiger stadig, og nu er man i »*Chemin Moliere et La Fontaine*«. Gaden har faaet Navn efter de to berømte Digtere, der hviler her Side om Side. Paa Dyrefabeldigteren *La Fontaines* Grav ser man en lille polisk Ræv, der sidder og drejer Hovedet og ser op i Træerne, den minder én om den berømteste af *La Fontaines* Fabler: Ræven og Druerne eller paa Dansk Ræven og Rønnebærrerne. Oversat til Dansk lyder Fablen saadan:

»En Ræv, der lusked om
med slunken Mave, kom
forbi et Sted, hvor modne Druer,
der rødmede i Solens Luer,
hang højt til Vejrs paa et Stillads.
»Ved sure Druer er der ingen Stads!
Jeg gider ikke; det er alt for meget Mas!
lød Mikkels Ord. Han slikked sig om Munden
og svansed vigtig ind i Lunden.
— Var Mikkell ikke klog i Grunden?»

Franskmændenes kunstneriske Sans foræ nægter sig ikke paa Père Lachaise. Mange Gravmæler er udsmykket paa en original og kunstnerisk Maade. Enten i Form af et smukt Relief eller af en fritstaaende Figur. Mange Steder ses det katolske Symbol: Den døende

Fig. 173.
Mollieres og
La Fontaines Grav.

Fig. 174.
Det katolske Symbol.
(Den døende Pelikan
mader sine Unger).

Fig. 175.
Mellem Père
Lachaises Grave.

Fig. 176.
Typisk fransk Grav

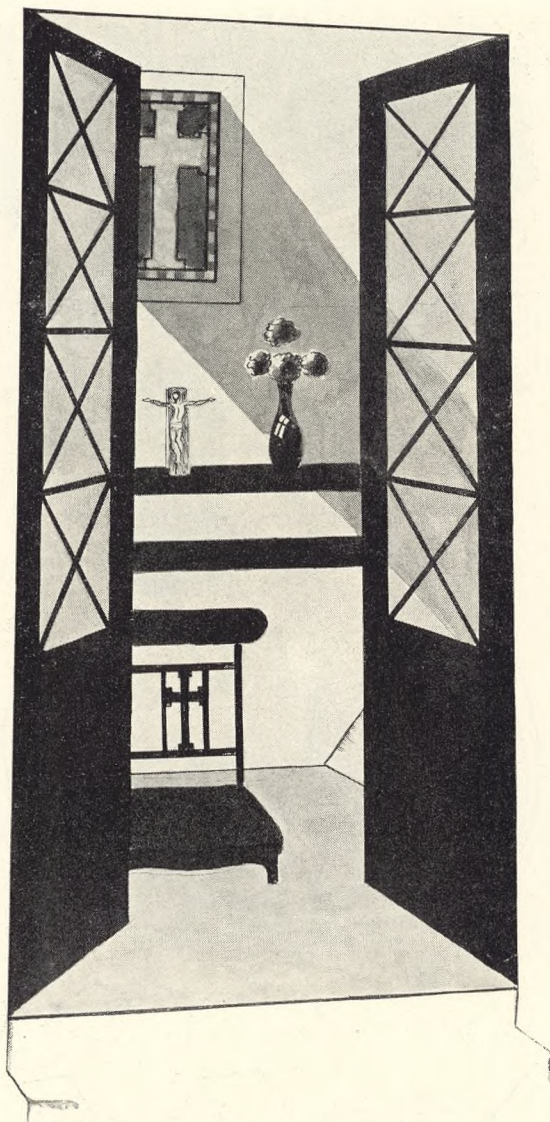
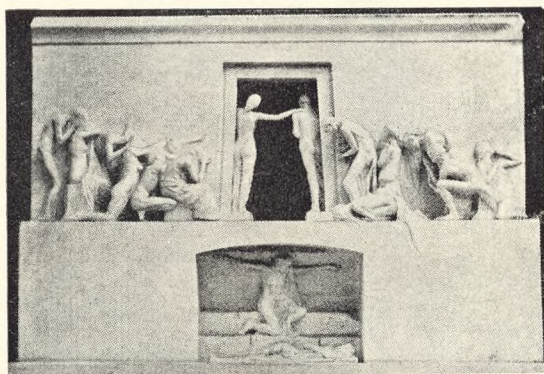

Fig. 177.
P. A. Bartholomè:
Aux morts.

Pelikan, der mader sine Unger. Hist og her ser man kæmpemæssige Monumenter, der i Betragtning af, at det er Gravmæler for ganske ukendte Mennesker, virker pralende og næsten frastødende. Berømthederne hviler gennemgaaende i mere beskedne Grave. Helt oppe paa Toppen af Pére Lachaise ligger det store Colombarium med de lange udvendige Urnemure (se Fig. 110). Hver Urneplade er smykket med Blomster og et Billede af den Afdøde. Tæt herved ses den store, jødiske Skuespillerinde *Sarah Bernhards* Grav. Bagest i Kirkegaarden ligger de store Krigsmonumenter for de belgiske og italienske Soldater, der faldt paa fransk Side i den forrige store Krig. Ikke langt herfra ligger Forfatteren *Oscar Wilde* begravet, — den engelske Digter, der inden sin Død blev døbt og salvet af en katolsk Præst, før han blev bisat paa Pére Lachaise. Man er nu naaet Kirkegaarden igennem paa langs, men mangler meget endnu. Efter Opsynsmandens blaa Blyant paa Kortet gaar man ned ad »*Avenue de la Nouvelle Entre*« og kommer til *Bizets* Grav, — Komponisten til den udødelige Opera »*Carmen*«. Her hviler ogsaa den store franske Forfatter *Balzac*. En lang Række store Malere ligger i denne Del af Kirkegaarden. Bl. a. *Eugen Delacroix*, *Louis David*, *Gericault* og *Ingres*. Paa Rækværket omkring et Soldatermonument fra den fransk-tyske Krig i 1871-72 er der hæftet en Række Plader med Staaltraad. Paa hver Plade er der Kræmmerhuse med kunstige Blomster og et udvisket Soldaterbillede. Det er ikke for Faldne fra den fransk-tyske Krig — men for Faldne fra Verdenskrigen. De Efterladte har paa denne Maade et lille Minde om en Søn eller Fader, der ligger et ukendt Sted i Nord Frankrig, — ægte fransk Skik.

En Klokke ringer, Kirkegaarden lukker, og man styrer mod Udgangen. Lidt efter sidder man i Metroen og kører mod *Strasbourg-Sct. Denis* efter at have tilbragt et Par nerveberoligende Timer paa Pére Lachaise.